

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarius de tempore - Cod. Aug. perg. 13

[Reichenau ?], [13. Jh.]

Feria VI ... Sabbato [= Act. 13,5-14,4]. In die sancto Pentecostes. Lectio. sancti evangelii. Secundum Iohannem [= eu. Ioh. 14,23-24]. Omelia beati Gregorii pape de eadem lectione.

[urn:nbn:de:bsz:31-41548](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41548)

Hanc & ante passionem eius. p̄ sp̄c̄ s̄c̄i po-
tentiam multa demonia eieciabant. multos sanabant egrotos. uerbum
uite quibus ualere p̄dicabant. & ip-
so resurgente a mortuis specialius
sunt eiusdē sp̄c̄ gratia recreati. q̄n-
do sicut iohannes scribit. insu-
flauit & dicit eis. accipite sp̄m̄ s̄c̄m̄.
quorū remiseritis peccata remittunt̄
eis. sed maiore eius uirtute sunt
exalto induti. cum post decem di-
es assumptionis dñice hunc inlin-

Egulus igneis suscepunt. **XI.**
dixit eos foras in bethani-
am. & eleuatis manibus benedixit
eis. Quia redemptor n̄r̄ apparuit in
carne. ut peccata tolleret. meritū
p̄me maledictionis auferret. hereti-
ditatem credentibus p̄petue benedi-
ctionis donarent. recte cuncta que
in mundo gessit. in uerba benedi-
ctionis conclusit. ostendens se ip-
sum esse de quo dictum est. Cuius-
num benedictionem dabit. qui le-
gem dedit. **XII.**

Benedixit eos quibus benediceret
in bethaniā. que domus obe-
dientie interpretatur edixit. quia
nimirum contemptus & supbia
maledictionem. obedientia meru-
it benedictionē. Nam & ipse dñs.
ut amissā benedictionis gratiā.
in mundo restitueret. factus ē obe-

dientis patri usq; ad mortē. & solus eis
qui in sc̄a eccl̄a diuinus student obtem-
perare p̄ceptis. benedictio uite cele-
stis tribuitur. Nec p̄tereundū. quod
bethania in latere montis oliueti
posita narratur. Sicut enim betha-
nia obedientem dñi mandatis eccl̄e-
siam. ita mons oliueti. ipsam redēp-
toris n̄r̄i p̄sonam. multū decenter
exprimit. cuius latus unus militum
lancea aperuit. & continuo eruit
sanguis & aqua. hec sunt sacramta
quibus eccl̄a in xp̄o nascitur & nutrit̄.

BARNABAS ET SAULUS
habebant & iohannē
in ministerio. Et cum pambulassent
in uersas insulas usq; ad pafum. in-
uenerunt uirum quendam magū
pseudop̄pham iudeum. cui nomen
erat barieu. qui erat p̄consule ser-
gio paulo uirō prudente. Hic accer-
sit barnaban & saulo. desiderabat
audire uerbum dī. Resistebat autē
illis elymas magus. sic enim inter-
p̄tatur nomen eius. querens auer-
tere p̄consulem a fide. Saulus autē
qui & paulus repletus sp̄u s̄c̄o. in-
tuens eum dixit. O plene omni do-
lo & omni fallacia fili diaboli. mi-
nicus omnis iustitie. non desinis
subuertere uias dñi rectas. Et n̄c
ecce manus dñi sup te. & eris cecus

non uidentem solem usque ad tempus. Et cō
festum cecidit in eum caligo et tene
bre. et currens querebat qui ei ma
num daret. II.

Tunc per consilium eum uidisset factum
credidit. et ammirans super doctrinam
domini. Et cum a papho nauigasset paulus.
et qui cum eo erant. uenerunt
per gentem paphie. Iohannes autem
discedens ab eis. reuersus est ierosoli
mā. Illi uero pertransiuites per gen
tem uenerunt antiochia p̄sidie. et in
gressi synagogam die sabbatorum
sederunt. Post lectionem autem legis
et prophetarum. miserunt principes sy
nagoge ad eos dicentes. Viri fratres
si quis est in uobis sermo exhortati
onis ad plebem. dicite. Surgens
autem paulus. et manu silentium indi
cens ait. Viri israelite. et qui timetis
dominum audite. Dominus plebi israel. elegit
patres nostros. et plebem exaltauit.
cum essent incolę in terra egypti. et
brachio excelso eduxit eos ex egypto. et
per quadraginta annorum tempus. mo
res eorum sustinuit in deserto. et de
struens gentes septem in terra cha
naan. sorte distribuit eis terram eorum.
quasi post quadringentos et tri
ginta annos. et post hec dedit iu
dices usque ad samuelem prophetam. III.

Exinde postulauerunt regem.
et dedit illis dominus saul filium

ehi de tribu beniamin. annis quadra
ginta. et amoto illo suscitauit illis da
uid regem. cui testimonium perhibens
dixit. Inueni dauid filium iesse. uirum
secundum cor meum. qui fecit omnes uolun
tates meas. Huius dominus ex semine. secundum
promissionem eduxit israel saluatorem
israhel. predicante iohanne ante faciem
aduentus eius baptismum penitentie
omni populo israel. Cum impleteret
autem iohannes cursum suum dice
bat. Quem me arbitramini esse non
sum ego. sed ecce uenit post me.
cui non sum dignus calciamentum
soluere. Viri fratres filium generis
abraham. et qui in uobis timent dominum.
uobis uerbum salutis huius missum est.
Qui enim habitabant ierusalem et prin
cipes eius. hunc ignorantes et uo
ces prophetarum. que per omne sabbatum
leguntur. iudicantes impleuerunt.
et nullam causam mortis inuenien
tes meum. petierunt a pilato ut in
terficerent eum. Cumque essent summas
sent omnia que de eo scripta erant.
deponentes eum delicto posuerunt
in monumento. dominus uero suscitauit eum
a mortuis. die tertia. Qui uisus est
per dies multos. his qui simul ascen
derant de galilea cum eo in ierusalem.
qui usque nunc sunt testes ad plebem.

E S A B B A T O .
T H O S U O B I S A N N U S

namis eam. que ad patres nostros repmissio
facta est. quod deus hanc adimpleuit
filius noster. resuscitans ihesum christum. sicut
in psalmo secundo scriptum est. Filius
meus estis. ego hodie genui te. Quod
ante suscitauerit eum a mortuis. am-
plius iam non reuersurum incorruptio-
nem. ita dixit. Quia dabo uobis scien-
tiam dauid fidelia. Ideo quod et alias dixit.
Non dabis scientiam tuam uidere corrupti-
onem. Dauid enim sua generationis
cum ammittisset uoluntatem dei.
dormiuit et appositus est ad patres
suos. et uidit corruptionem. quem
uero deus suscitauit a mortuis. non ui-
dit corruptionem. Notum igitur
sit uobis uiri fratres. quia per hunc uobis
remissio peccatorum annuntiatur.
ab omnibus quibus non potuistis in le-
ge moysi iustificari. In hoc omnis qui
credit iustificatur. Videte ergo ne
super ueniat uobis. quod dictum est
in prophetis. Videte contemptores et
ammiramini. quia opus operor ego
in diebus uestris. opus quod non creditis.

E si quis enarrauerit uobis. ii.
exiuntibus autem illis. rogabant
ut sequenti sabbato legerentur sibi
uerba hec. Cumque dimissa esset syna-
goga. secuti sunt multi iudeorum et
colentium dominum et aduenarum. paulum
et barnaban. Qui loquentes suade-
bant illis. ut permanerent in gratia domini.

Sequenti uero sabbato. pene uniuersa ci-
uitas conuenit. audire uerbum domini.
Videntes autem turbas iudei. repleti
sunt zelo. et contradicebant his que
a paulo dicebantur. blasphemantes. Tunc
constant paulus et barnabas dixerunt.
Uobis oportebat primum loqui uerbum
domini. sed quia repulistis illud. et indig-
nos uos iudicastis eterne uite. ecce con-
uertimur ad gentes. Sic enim precepit
nobis dominus. Posui te in lucem gentibus.
ut sis in salutem usque ad extremum terre.
Audientes autem gentes gauise sunt.
et glorificabant uerbum domini. et cre-
diderunt quotquot erant predestina-
ti ad uitam eternam. iii.

Q uia ad uitam eternam. iii.
uslemnabatur autem uerbum
domini. per uniuersam regionem.
Iudei autem conuertauerunt religiosas
mulieres et honestas. et primos ciuita-
tis. et exercitauerunt persecutionem in
paulum et barnaban. et eiecerunt
eos de finibus suis. At illi excusso
puluere pedum eorum. in eos. uenerunt
iconium. Discipuli quoque replebantur
gaudio et spiritu sancto. factum est autem
iconio. ut simul introirent in synago-
gam iudeorum et loquerentur. ita ut cre-
derent iudeorum et grecorum copiosa mul-
tudo. Qui uero increduli fuerunt
iudei. suscitauerunt et ad iracundiam con-
uertauerunt animas gentium aduersus
fratres. sed continuo dominus pacem fecit

fecit ut eos. Multo igitur tempe demora
ti sunt. fiducialiter agentes in dno. testi
monium a phibentes uerbo gratie sue.
dantes signa & prodigia fieri p manus
eoz. Diuisa est autē multitudo ciuitatis.

& quidā quidem erant cum iudeis.
quidam uero cum apostolis. Tu autē.

IGDIE S̄O PENTECOSTES.

LECTIO. S. F. W. S̄C̄M IOH̄E OY.

IN ILLO TEMP̄. Dixit dñs ih̄c disci

pulis suis. **S**iquis diligit me.

sermonē meū seruabit. Et pater m̄s

diliget eum. & ad eum ueniemus

& mansionem apud eum faciemus.

Qui non diligit me. sermones meos

non seruat. Et sermonē quem audi

stus non est meus. sed eius qui misit

me patris. Et **RELIIQA.**

OMNE beati Gregorij pp. De

eadem lectione. **ANNO**

IBIT FRATRES

karissimi. euangelice uerba lectio

nus sub breuitate transcurrere. ut

post diutius liceat in contemplatio

ne tante sollemnitatis immorari.

Hodie nāq; sp̄c s̄c̄s repentino sonitu

sup discipulos uenit. mentesq; car

naliū in sui amore pmutauit. & fo

ris apparentib; linguis igneis. ut ul

facta sunt corda flammantia. quia

dñi dñi magnis uisione suscipiunt.

p amore sui suauiter arserunt. Ip

se namq; sp̄c s̄c̄s amor est. Unde

& iohannes dicit. Dñs caritas est. Qui
ergo mente integra dñm desiderat.
pfecto iam habet quem amat. Neq;
enim quisquā posset dñm diligere.
si eum quē diligit non haberet. S;
ecce si unusquisq; ur̄m requiritur
an diligit dñm. tota fiducia & secu
ra mente respondet diligo. Ipso autē
lectionis exordio. audistis quod ue
ritas dixit. Siquis diligit me. ser
monem meū seruabit. Abatio ergo
dilectionis. exhibitio est operis.
Et in epistola sua idem iohannes
dicit. Qui dicit quia diligo dñm.
& mandata eius non custodit. men
dax est. Verē enim diligimus. si
mandata eius seruamus. Verē dili
gimus. si an̄r̄is nos uoluptatib; coar
tamus. Nam qui adhuc puluicula de
sideria diffluit. pfecto dñm non
amat. quia ei in sua uoluptate con

Etradiet. Tu autē. **11.**
Et pater meus diliget eū.
& ad eum ueniemus. &
mansionē apud eum faciemus.
Pensate fr̄s km̄. quanta sit ista sol
lemnitas. habere in cordis hospicio.
aduentū dī. Certe si domū ur̄am
quisquā diues. ac p̄potens amicus
intraret. om̄i eū festinatione domū
tota munderet. nequid forte es
set quod oculos amici intantis
offenderet. Tergat ergo sordēs

prau operis' qui dō p̄parat domū
mentis. Sed uidete quid ueritas di
cat. Veniemus q̄ mansionem apud
eum faciem'. In quorundā q̄ enim
corda uenit q̄ mansionē non faci
qua p̄compunctiōne quidē dei
respectum p̄cipiunt. sed tempta
tionis tempe. hoc ipsum quod
compuncti fuerant obliuiscunt'.
sicq; ad p̄petranda peccata rede
unt. ac si hec minime planxissent.
Qui ergo d̄m uere diligit. qui eus
mandata custodit. in eius corde
d̄n̄s q̄ uenit q̄ mansionem facit.
quia sic eum diuinitatis amor pe
netrat. ut ab hoc amore tempta
tionis tempe non recedat. Ille ḡ
uere amat. cui uidelicet mentem
delectatio praua. ex consensu n̄ su
perat. Nam tanto quisq; a sup̄no
amore disiungitur. quanto inferi
delectatur. Unde q̄ adhuc subdi
tur. Qui non diligit me. sermo
nes meos non seruat. Ad uosmet
ipsos ergo fr̄s km̄i intorsus redi
te. si d̄m uere amatis exquirite.
Nec tam sibi aliquis credat. q̄cqd
sibi animus sine operis attestatio
ne respondeat. de dilectione cō
ditoris. lingua mens. q̄ uita req̄
ratur. Nunquā est d̄i amor ocio
sus. Opatur etenim magna si ē. si
ū operari renuit. amor non est.

Et sermonem quē audistis. **111.**
non est meus. sed eius qui
misit me patris. Scitis fr̄s km̄i.
quia ipse qui loquitur unigenit'
filius. uerbum patris est. idō sermo
quem loquitur filius. non est filii
sed patris. quia ipse filius. uerbū
ē patris. Hec locutus sum uobis.
apud uos manens. Quando non
remaneret apud eos. qui ascensu
rus in celū. p̄mittit dicens. ecce ego
uobiscū sum omnib; dieb; usq; ad
consummationē secl. Sed uerbum
incarnatum. q̄ manet q̄ recedit.
Recedit corpore. manet diuinita
te. Apud eos ergo tunc mansisse
se p̄hibet. quia qui inuisibili semp
potestate p̄erat. corporali iam ui
sione recedebat. Paraclytus autem
sp̄s sc̄s. quē mittet pater in nomi
ne meo. ille uos docebit omnia q̄
suggeret uobis om̄a. quecūq; dixero
uobis. Hostis fr̄s mei plurimi.
quod gr̄ca locutione paraclytus.
latine aduocatus dicitur. ut conso
lator. Qui idcirco aduocatus dicit'.
quia per rore delinquentiū apud
iustitiam patris intuenit. Qui est
unius substantie cū patre q̄ filio.
exorare p̄delinquentib; p̄hibetur.
quia eos quos repleuerit exorantes
facit. Unde q̄ paulus dicit. Ipse
enim sp̄s postulat p̄ nobis. gemit

tibus inenarrabilibus; Minor uero est qui postulat. quam qui postulatur. Quo modo ergo spiritus postulare dicitur? qui minor non est? Sed ipse spiritus postulat. qui ad postulandum eos quasi repleuerit inflammat. Consolator autem idem spiritus uocatur. quia de peccati perpetratione merentibus; dum spem uenire preparat. ab afflictione tristitie mentem leuat. De quo recte promittitur. ipse uos docebit omnia. quia nisi isdem spiritus cordi assistit audientis. ociosus est sermo doctoris. Nemo ergo docenti homini tribuat. quod ex ore docentis intelligit. quia nisi intus sit qui doceat. doctoris lingua exterius inuacuū laborat. Ecce unam loquentis uocem omnes pariter auditis. nec tam pariter sensum audite uocis percipitis. Cum ergo uox dispar non sit. cur in cordibus uestris. dispar est uocis intelligentia. nisi quia pro hoc quod uox loquentis communiter ammonet. est magister interior. qui de uocis intelligentia quosdam specialiter docet. De hac unctioe spiritus. rursus propheta dicitur. Sicut unctio eius docet uos de omnibus; pro uocem ergo non instruitur. quando mens pro spiritum non ungitur. Sed cur ista doctrina hominum loquimur. quando et ipse conditor

non ad eruditionem hominis loquitur. si eidem homini per unctioe spiritus non loquatur. Certe cum priusquam fiat cunctum opere perpetraret audiuit. peccasti quiesce. Sed quia culpis suis exigentibus; uoce est ammonitus non unctioe. audire dei uerba potuit. sed seruare contempsit. Requirendum uero nobis est. cur de eodem spiritu dicatur. suggereret uobis omnia. cum suggerere esse solet minoris. Sed quia suggerere aliquando dicimus. sumministrare. inuisibilis spiritus suggerere dicitur. non quod nobis scientiam ab infimo inferat. sed ab occulto. Pacem meam relinquo uobis. pacem meam do uobis. the

relinquo. illic do. Sequentibus relinquo. puenientibus do. Tu autem.

FR. II. SEC. M. IOH. ANGE.
nullo tempore. Dixit dominus ihesus discipulis.

Sic enim dilexit deus mundum. ut filium suum unigenitum daret. ut omnes qui credit in eum non pereant. sed habeant uitam eternam. Et

Omelia. B. AUG. EP. DE EAD. EOR.
LECTIONE.

NON MISIT DEUS filium suum in mundum. ut iudicet mundum.

sed ut saluetur mundus propter se. Ergo quantum in medico est. sana re uenit egrotum. Ipse se intimit.